

אמר רבי חייא, השتا פלו דילילא ממש. וקלא דא, הוא קלא דגפק, וכאייב אילתא דלעילא ותפא, דכתיב קול יי' יהול אילות. זפה חולקנא, זכינא למשמע דא.

ותא חוי רוז דמלחה, בשעתא קידשא בריך הוא ATHZI על (ויעא קע"ג) גנטא, כל גנטא אתבנש, ולא מתרеш מען. ומהאי עדן מבועי נפקין, לבמה אורחין ושבילין, והאי גנטא, אתקרוי צוררא (קע"ג) דחיה, דתמן מתעדניין צדיקיא, מבהיריו דעלמא דאתה. ובhai שעתא, קידשא בריך הוא אתגלי עלייהו. ותניינו בשעתא קידשא בריך הוא אתער בגנטא דען לאשתעשעה עם צדיקיא כרואה נפיק וקרוי עורי צפון ובאי תימן הפני גבי ילו בשמי יבו דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו מאוי ויאכל פרי מגדיו אלין קרבניין דאתקרבו קמיה מנשפתיהון צדיקיא האי בפלגות ליליא בשעתא אחרא שאר קרבניין ממש.

יתבו רבי חייא ורבי יוסי, אמר רבי יוסי, בכמה זמנים שאילנא, האי דכתיב, ויהי בחצى הלילה ווי' הפה כל בכור הארץ מצרים אמא לא היה ביוםם, דיתגלי לכל פרסומי ניסא, ואמא מיתו כל אינון חלשי דברך רחיה, ואינון טלייא דבני עאנא, ולא מיתו מלכי

ופרדי-שכוי, וגברי מגיחי קרבא, כמה דתוהה בסנהדריב,
דכתיב, (מלכים ב, י"ט) ויצא מלאך יי' ויה במחנה אשר וגו'.
ותגינון, כלחו מלכין בני מלכין רופינוס ופרדי-שכוי, התם
(דף ל"ז ע"א) אתחני גבורתא חד שליחא דיליה, יתר מהאי,
דתוהה יאות למותי דיליה יתר.

אמר ליה יאות שאלת, ואני לא שמענו מידי בהאי,
ולא אימא, אבל הוא זכינה לכל האי, וארא
אתתxon קמן. אני שמענו דברי שמעון בן יוחאי מדכי
שוקין דטבריה, ניזיל גביה. יתרו, עד דתוהה נהיר יממא.
בד סליק נהירא, קמו ואוזלי. בד מטו גביה. אשכחונו,
דתוהה יתריב, וספרא דאגדთא בידיה.

פתח ואמר, (ישעה מ) כל הגויים כאין נגידו מאפס ותהי
נחשבו לו. פיוון דאמר, כל הגויים כאין נגידו, למה
כתב מאפס ותהי נחשבו לו. אלא أولיפנא, דעתיתיו
דכל עמין דעלמא, דמהימנותא דלהונ הונא כאין, שלא
אדבקו על אין ותת אין, (בתתאין) ושווין לךבליתו
מהימנותא דשטוותא, אבל מאפס ותהי נחשבו לו, בהאי
עלעלא, דסחרא (ס"א דפרקחא) ברוחה, ומתגלגלא בקייטה
בריקניא, חד הוא דכתיב, (דניאל ד) וכל קיירי ארעה
כלא חשיבין.

עוד פתח ואמר, בראשית בראשם את השמים ואת

הארץ, את דָא ימִינָא קֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא, וְאֶת דָא שְׂמַאלָא. אֲוֹלִיפְנָא, דְסְטָא קֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא יְמִינָה, וְבָרָא יְתָ שְׂמִיא, וְסְטָא שְׂמַאלָא, וְבָרָא יְתָ אֲרֻעָא. הַדָּא הוּא רְכַתִּיב, (ישעה מ"ח) אֲפָגִי יִסְדָּה אָרֶץ וַיְמִינִי טְפַחָה שְׁמִים קוֹרָא אֲנִי אֶלְיָהָם יַעֲמֹדוּ יְחִידָוּ.

מָהוּ יַעֲמֹדוּ יְחִידָוּ. סְלָקָא דְעַתָּךְ שְׂמִיא וְאֲרֻעָא לְאוּ הַכִּי, (נ"א מהשימים קורא אני אליהם והארץ לאו הקי) אֲלָא יְמִינָא וְשְׂמַאלָא דְאִיבּוֹן אִת וְאִת, וְהַיָּאָךְ יַעֲמֹדוּ יְחִידָוּ. בָזָאת הַהִיא, דְשַׁלְטָא בְפְלָגוֹת לִילִיא, דְכַלְילָא אִת בָזָאת. וְתַגִּיבָן, כְתִיב (קהלת ג') אֶת הַפְלָל עֲשָׂה יִפְהָ בְעַתוֹ. אִת, הָא דְאִמְרָן. הַכָּל, בָמָה דָאָת אָמָר, (בראשית כד) וַיֹּיֶה בָרָךְ אֶת אֶבְרָהָם בְּפָלָל. וְתַגִּיאָ, דְהִיא כְתִיב דְאַתְקָרִי זָאת, דְכַלְילָא מְאָת וְאִת. וְשַׁלְטָא בְפְלָגוֹת לִילִיא, בְתִרְין סְטוּרִי, בְרַחְמִי וְדִינָא, רַחְמִי לִישְׁרָאֵל, וְדִינָא לְעַמִּין עוֹבְדִי כּוֹכְבִים וּמְזּוּלּות.

פָתָח ר' חִיא וְאָמָר, אֵי נִיחָא קָמִיה דָמָר, דְגִימָא חד מְלָה, עַל מָה דְאִתְקָנָא כְתִיב, וַיְהִי בְחֵצֵי הַלִּילָה וַיֹּיֶה הַפָּה כָל בְּכוֹר בָּאָרֶץ מִצְרִים. וּמְה֣א דָאָמָר מָר, אַשְׁתַּמְעָדָהִיא פְסוֹקָא בְהַהְוָא מְלָה אִתָּא וְאַנְנוּ אָוֹרְחָא אַתְקָנָא קָמָן, לְמִיתִי לְמַשָּׁאָל קָמָךְ.

פָתָח רְבִי שְׁמַעוֹן וְאָמָר, (תהלים ק"ג) מֵי כִּי' אֶלְהִינוּ

המגビיה לשבת וגו'. מי פִי' אלְהִינוּ, דְסַלִיק וְאֶתעֶטֶר לְאֶתְיְשָׁבָא בְכֹתֶרֶא עַלְהָא קְדִישָׁא, גְהִירָו עַל כָל בְּנֵיכִינִי, דְבָהָרוּ בְתָרִין וּעֲטָרִין. המשְׁפִילִי לְרָאוֹת, דְבָחִית בְכֹתֶרֶי, מְפַתְּרָא לְכֹתֶרֶא, מְגֻזָּרָא לְגֻזָּרָא, מְגַהִירָו לְגַהִירָו, מְבּוֹצִינָא לְבוֹצִינָא. לְאַשְׁגַחָא בְעַלְאיָין וְתָתָאיָין, הַדָּא הוּא דְכִתְיב, (תְּהִלִים ד) יי' מְשִׁמִים הַשְׁקִיף עַל בְּנֵי אָדָם וְגו'.

תָא חֹזֵי, פְתִיב, וַיְהִי בְחָצֵי הַלִילָה. בְחָצֵי מְבָעֵי לִיה, או בְחָצָות, בְגֻונָא דָאָמֵר מְשָׁה. וְאֵי כִמָה דָאָמֵר חַבְרָנָא, דְלָא יִמְרוֹן אַצְטָגְנִינִי פְרָעה, מְשָׁה בְדָאי הוּא. הָא קַוְשִׁיא בְאַתְרִיה קִיִמָא, בְג' גּוֹנִי, דָאָפִילָו יִשְׂרָאֵל יִמְרוֹן הַכִּי. חַד, דָאֵי הַכִּי הָוֶה לִיה לְמִימָר וַיָּאָמֵר מְשָׁה בְחָצָות הַלִילָה. אַמְאֵי קָאָמֵר, כְה אָמֵר יי' וְגו'. כִמָה דְלָא אַתְפּוֹן שְׁעַתָּא, דְהָא לֹא יִתְפּוֹן בְמְשָׁה, אַלֵּא בְפְטוּרָנָא, בְגִין דָאָמֵר כְה אָמֵר יי' וְגו'. תְרִי, דְהָא מְשָׁה אָמֵר, עַד בְכֹור הַשְׁפָחָה אֲשֶׁר אַחֲר תְרַחִים, וְלֹא הָוֶה הַכִּי, אַלֵּא עַד בְכֹור הַשְׁבִי אֲשֶׁר בְבֵית הַבָּור. עַל כָל פָנִים אָפִילָו יִשְׂרָאֵל גַמִי יִמְרוֹן הַכִּי, דְהָא לֹא אַתְבְּרָרָוּן מְלִי. תְלַת דָאָהָו אָמֵר מִשְׁמָא דְפְטוּרָנָא בְחָצָות, וּכִתְיב וַיְהִי בְחָצֵי הַלִילָה.

וְעוֹד, שָׁאַלְתָא דִילְכוֹן, יִתְיר עַל מְטוּל דְלָא יִכְיל בְעִירָא לְמַסְבֵל. אַמְאֵי הָוֶה בְפָלָגוֹת לִילִיא, וְלֹא

בימם. ואמאי מיתו כל איבון חלשין דבר רחיה. אלא כל רוא עלאה הוा, בין מהצדי חקלא, וכלה אפשר (נ"א אתבשר) בגביה מהימנא. זפה חולקיה דמשה, דעתיה כתיב (תהלים ט) יפיפית מבני אדם הווץ חן בשפטותיך על בן ברוך אליהם לעולם. אהבת צדק ותשנא רשות על בן משיח אליהם אלהיך שמון (דף ל"ז ע"ב) שנון מחבריך. יפיפית מבני אדם: מישת וחגון. הווץ חן בשפטותיך: מגח ובנוו. על בן משיח אליהם אלהיך: מאברהם ויצחק. שמון שנון: מיעקב. מחבריך: משאר נבייא. וכי גבר סליק בדרgin לעlain דלא סליק בר נש אחרא, לא ידע מה דאמר.

אלא כי תגיננו, האי כתרא דאקרי זא"ת, אתקרי אש"ה, כמה דעת אמר, (בראשית ב) לזואת יקרא אשה. אמאי. משום כי מאיש לקחה זאת. מאן הוא איש. ההוא דאקרי זה. ודא הוא איש דבר, כמה דעת אמר (שמות ל) כי זה משה האיש. האיש הנה. ואקרי איש זה, וזה איש. זואת, אתגניבת מזה דאקרי זכר.

ובגין דא, איה תמר דבר וגוקבא, דלא סליק דא בלא דא. תמר: כמה דעת אמר, (שיר השירים ג) בתמורות העשן. מה עשן, סליק חור ואוכם, אוֹף הכא, כלא פלייל

בָּה בְּפֶלְגּוֹת לִילִיא, לְמַעֲבֵד נִימּוֹסִי בְּחַד שְׁעַתָּא, חֻווָּר
לִשְׂרָאֵל, וְאוֹכֵם לְעוֹבֵדִי עֲבוֹדָת כּוֹכְבִים וּמְזּוּלּוֹת.
וְעוֹד דְּהָאֵי לִילִיא לֹא אָתַּפְלָג, לֹא עֲבֵיד נִימּוֹסִי. מִנָּא
לוֹן. מַאֲבָרָהּם. דְכִתְיבָ, (בראשית ז') וַיַּחַלְקֵן עֲלֵיכֶם
לִילִה, דְאָתַּפְלָג לְמַעֲבֵד נִימּוֹסִי. (מיוחה במחוזות במה דעתך אמר מלכים
אי. י"ח) בְּעָלוֹת הַמְּבָחָה (איוב ה') בְּעָלוֹת גְּדִישׁ אֹנוֹת הַכָּא
בְּחַצּוֹת) בְּמַפְלָג. דְמַשָּׁה יָדָע דְלֹא יַעֲבֵיד נִימּוֹסִי, עד
דְאָתַּפְלָג.

וְהָכִי הוּה, דְלֹא עֲבֵיד לִילִיא נִימּוֹסִי, עד דְאָתַּפְלָג,
בְּפֶלְגּוֹת בָּתְרָאָה, עַבְדֵ נִימּוֹסִי, הַדָּא הוּא דְכִתְיב
וַיְהִי בְּחַצֵּי הַלִּילִה. מַאי בְּחַצֵּי. בְּפֶלְגּוֹת בָּתְרָאָה, בְּזַמְנָא
דְאֵיהִי שְׁלֹטָא, וְאַשְׁתַּבָּחָה הָאֵי זֹאת, לְמַעֲבֵד נִמּוֹסִין
תִּדְרִיא, וְכָל נִימּוֹסָא דְאַתְעֵיד בְּלִילִיא, בְּפֶלְגּוֹתָא
בָּתְרָאָה אַתְעֵיד.

וַיְיִי הַפָּה כָּל בְּכֹור, וַיְיִי: הוּא וּבֵית דִינּוֹ, וַיְיִי: הוּא
וּבְנִימּוֹסִי. הַפָּה כָּל בְּכֹור הַפָּה, מַשָּׁה לֹא אָמַר אֶלָּא
וּמַת וְגוֹ, מַהוּ הַפָּה. אֶלָּא, דְאָתַעַר פָּה, בָּמָה דְאֲגָזִים
מַשָּׁה, דְכִתְיבָ וְהַגָּה לֹא שְׁמַעַת עַד פָּה.

וְתַּאֲגִיא, פְּרֻעָה חֲבִים הוּה מִכְלָתָרְשָׁוִי, וְאַסְתַּבֵּל בְּהָאֵי
זֹאת, דְיַעֲבֵיד בֵּיהֶ דִינָא, וּזְמִין לְחַרְבָּא
אָרְעַיָּה, בָּמָה דָאָמַר מַשָּׁה, בָזָאת תִּדְעַכְיִי אָנִי. וּבְאֵינוֹ

מה כתיב, ויפן פרעה. מהו ויפן. דאגני לביה מהרהורא דא. כמה דאת אמר, (במדבר יט) ויפן אהרן. ויבוא אל ביתו ולא שת לבו גם לזאת. גם לרבות האי דזמין לאחרבא ארעה, ולא שי לביה לקבלה הדואת.

כל בכור, אפילו דרגין עלאין ותתאין, אתברוי משולטיהון, (ס"א משלשלותיהון) כל אינן דשלטין בחכמתא דלהון, דכתיב, באין מצרים. וכלו דרגין, עלאין ותתאין, דאתברוי משולטיהון, (ס"א משלשלותיהון) כלו בפסוקא אתחzon, (ס"א אתרמיון) דכתיב מבכור פרעה היושב על כסאו עד בכור השפהה אשר אחר הרחים וכל בכור בהמה, הא וכלו אתחzon בפסוקא.

סתמא דמלה, מבכור פרעה היושב על כסאו, בתרא תתאה דקיזומיטא דמלכותא (נ"א ממילכותא) דלעילא.

עד בכור השפהה, בתרא שמאלא, תתאה מינה, דקיזומיטא מבתר ארבע (נ"א מבתר אחר) רמיין, ארבע משירין. (משמע) משום דכתיב אחר הרחים, (ולא מן הרחים) וכל בכור בהמה, תתאין מתתאין, נוקבא מנוקבתא, דاشתכהו באתיי בערי וחמרי, ברברבי בזוטרי, ומקבלין מהון גורין ונוקבין. עד בכור השבי אשר בבית הבור, אינון דנקין משפהה. כי בהון עבדין לאסירי, דישתעבדין בהון לעלמיין, ולא יפקון לחירוי.

וּבְרוֹחַצְנוֹתָא דָאֵלֵין דְּרָגֵין, סְרִיבוּ מִצְרָאי, דֵי בָהּוֹן
 עֲבָדוּ קְשָׁרָא לִישְׁרָאֵל, דְלָא יִפְקּוּן מִן
 עֲבָדוֹתָהּוֹן לְעַלְמִין. וּבַהָאִי אַתְחֹזֵי גִבּוֹרָתָא וִשְׁלַטְנוֹתָא
 דְקָנִידָשָׁא בְּרִיךְ הָנוּא, וְדָכְרָנָא דֵא לֹא יִשְׁתְּצִי מִישְׁרָאֵל
 לְדָרֵי (ד"ג ל"ח נ"א) דְרָגֵין, דֵא לֹא הוּא חִילָא וְגִבּוֹרָתָא
 דְקָנִידָשָׁא בְּרִיךְ הָנוּא, כֵל מַלְכֵי עַמִּין, וְכֵל חֶרְשֵׁי עַלְמִין,
 וְחַבְּרֵימִי עַלְמִין, לֹא יִפְקּוּן לִישְׁרָאֵל מִן עֲבָדוֹתָא, דְשָׁרָא
 קְטָרֵין דְלָהּוֹן, וְתָבֵר כֵל אִינְיוֹן בְּתָרֵין, בְגַיְן לְאַפְקָא לְזֹן.
 עַל דֵא בְּתִיב, (ירמיה י) מֵי לֹא יַרְאֶךָ מֶלֶךְ הָגּוֹים כִי לְךָ
 יִאֱתָה כִי בְכָל חַכְמֵי הָגּוֹים וּבְכָל מַלְכּוֹתָם מֵאַיִן כְמוֹךְ.
 בְכָה רַבִי שְׁמֻעוֹן, אֲרִים קְלִיה וְאַתְבָתָה, אָמֵר קְנִיטָוָרָא
 דְקִיטָפָא אֲשַׁתְכָה, חַשְׁבָתוֹן דְשָׁבָח קָנִידָשָׁא בְּרִיךְ
 הָנוּא בְמָה זָמְבִין, (דברים ה) אֲשֶׁר הַזִּצְאָתִיךְ מִאָרֶץ מִצְרָים,
 (דברים טז) הַזִּצְיָאָךְ ייְהִי אֱלֹהֵיךְ מִמִּצְרָים, (דברים ה) וַיַּזִּצְיָאָךְ ייְהִי
 אֱלֹהֵיךְ מִשֵּם, (שמות יב) הַזִּצְאָתִי אֶת צְבָאוֹתֵיכֶם, (שמות יג)
 זָכֹור אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יָצָאתֶם מִמִּצְרָים, (דברים יד)
 וַיַּזִּצְיָאָךְ בְּפָנָיו בְכָחוֹ הַגָּדוֹל מִמִּצְרָים, (שמות יג) הַזִּצְיאָךְ ייְהִי
 אֶתְכֶם מִזֶּה.

אֲלֹא תָאֵנָא, ייְהִי בְּתָרֵין, אִינְיוֹן לְתָתָא, פְגּוֹנוֹא דְלָעִילָא,
 וּכְלָהוּ סְתִימִין, בְתִלְתָא אֵלֵין דְאַמְרָן. וַיְתַלֵּת קְשָׁרִין
 קְשִׁירוֹ בָהוּ, עַל גֵדְרָגֵין אֵלֵין דְבָהוּ עֲבָדוּ, דִישְׁרָאֵל לֹא
 יִפְקּוּן מִשְׁעַבְוִדָהּוֹן לְעַלְמִין.

וְפֶאַיִן אֲתָנוּ אֶבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, דְּבוֹזָכּוֹתָכֶן שְׁרֵיָאוּ
קְטָרִין, וְקִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דָכֶר תָּלָת קְטָרִי
מִהִימָנָותָא דְלַכְוֹן הַדָּא הָוּא דְכַתִּיב, (שְׁמוֹת ב) וַיַּזְכֵּר אֱלֹהִים
אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אֶבְרָהָם אֶת יִצְחָק וֶאֱתָת יַעֲקֹב. אֶת אֶבְרָהָם,
הָא קָשְׁרָא חַדָּא, דְאֶבְרָהָם. אֶת יִצְחָק, הָא קָשְׁרָא
תְּבִינָא, דִיַּצְחָק. וֶאֱתָת יַעֲקֹב, הָא קָשְׁרָא תְּלִיתָא,
שְׁלִימָתָא דִיַּעֲקֹב.

תְּנָא, כֹּל זְמָנִין וְחָגִין וְשְׁבָתִין, כֹּל הָוּ דְכְרָנָא לְהָאִי, וְעַל
הָאִי אַתְקִיְמָוּ כֹּל הָוּ, דְאַלְמָלָא הָאִי, לֹא הוּה
בְּטוּרָא דְזָמָנִין וְחָגִין וְשְׁבָתִין. וּבְגִינִי כֵּה, לֹא אַשְׁתָּצֵי
דְכְרָנָא דְמִצְרִים מִבְּלָי זְמָנִין וְחָגִין וְשְׁבָתִין. תָא חִזֵּי דִינָא
(ס"א ד"א) הוּא יִסּוּדָא וְשְׁרָשָׁא דְאָרוּרִיתָא, וְכָל פְּקוּדוֹי, וְכָל
מִהִימָנָותָא שְׁלִימָתָא דִיַּשְׂרָאֵל.

וְעוֹד אַמְּאִי לֹא הוּה בִּמְמָא דְשָׁאילָתוֹ. תְּגִיבָּן, פְּתִיבָּן
הַיּוֹם אַתָּם יוֹצָאים, וּכְתִיב הַזָּכִיאָךְ יְיָ אֱלֹהִיךְ
מִמִּצְרִים לִילָה. אֶלָא תָאָבָא, עַקְרָא דְפּוֹרָקָנָא דִיַּשְׂרָאֵל,
לֹא הוּה אֶלָא בְּלִילָה, דְלִילִיא שְׁרָא קְטָרִין, וְעַבְדִּים
נוֹקְמִין, וַיּוֹמָא אֲפִיק לוֹזָן בְּרִישָׁ גַּלִּי, הַדָּא הָוּא דְכַתִּיב,
(בְּמַדְבֵּר לֵג) יֵצָאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בִּידָ רַמָּה לְעִינֵי כָּל מִצְרִים. (נ"א
וְעַד לִילָה שָׁאָרִי קְטָרִין וְעַבְדִּים נֹקְמִין וְדִינִין וַיּוֹמָא גַּלִּי וּפְרָסָם נִיסָּא וְנוֹקְמָא דְאַתְעַבֵּד הַדָּא
הָוּא דְכַתִּיב יֵצָאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בִּידָ רַמָּה וְגוֹ)

וּכְתִיב וּמִצְרִים מִקְבָּרִים אֶת

אשר הפה יי' בָּהֶם כֹּל בְּכֹור, דָא הוּא פְּרָסּוּמֵי נִסָּא.
 אֲתוֹ ר' חַיָּא וָר' יוֹסֵי, אֲשַׁתְּטַחּו קְמִיה, וּבְשֻׁקְעִי יְדוֹי. וּבְכֹו
 וְאָמָרוּ, גַּלְיְפִין עַלְאַיִן וְתַתְאַיִן, זַקְפָּן רִישָׁא בְּגִיבָּה,
 עַבְדָּ קְוִדְשָׁא בְּרִיךְ הַנְּאָרָוְשָׁלִים לְתַתָּא, כְּגֻוֹנָא
 דְּלַעַילָּא. עַבְדָּ (רשבי) שּׂוֹרִי קְרַתָּא קְדִישָׁא וְתַרְעוֹי. מֵאָן
 דְּעַיְילָ, לֹא עַיְילָ, עַד דִּיפְתָּחוּן תְּרָעִין. מֵאָן דְּסַלִּיקָ, לֹא
 סַלִּיקָ, עַד דִּיתְתַּקְנוּן דְּרָגִין דְּשּׂוֹרִי מֵאָן יְכִילָ לְמַפְתָּח
 תְּרָעִין דְּקְרַתָּא קְדִישָׁא, וּמֵאָן יְכִילָ לְאַתְקָנָא דְּרָגִין
 דְּשּׂוֹרִי, דָא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, דָא יְהוּ פָתָח תְּרָעִין
 דְּרָזִי דְּחַכְמָתָא, וְאַיְהוּ אַתְקָנָן דְּרָגִין עַלְאַיִן, וְכַתִּיב (שמות
 ק) יַרְאָה כֹּל זַכְוַרְךָ אֶת פָנֵי הַאֲדֹון יי'. מֵאָן פָנֵי הַאֲדֹון
 יי', דָא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, דָמָאָן דָא יְהוּ דְכּוֹרָא מִן
 דְכְרָבְנִיא, בְּעֵי לְאַתְחֹזָה קְמִיה.

אָמָר לוֹן, עַד הַשְׁתָּא, לֹא סִימְנָא מֶלֶה דְשַׁאֲלַתָּא
 דְיַלְכֹּן, דָהָא תְּגִיבָּן, וַיְיִ הַפה כֹּל בְּכֹור, כֹּל בְּכֹור
 סְתִּים, כְּדַקְאָמְרָן. וּכְלֹא הָוֶה כִּמָה דְאִיבָּן דְמִיתָּו, אִינְוֹן
 קְטוּרִי קְטוּרִין, הָהָוֶה מִשְׁתְּמַשִּׁי בְּחַרְשִׁיְהוּ בְּאִינְוֹן פְּתָרִין.
 מְבָהּוֹן מִשְׁתְּמַשִּׁי בְּעַלְאִי, וּמְגָהּוֹן בְּתַתָּאִי, וְאֶפְעַל גַּבְּ
 דְכְלָהּוּ תַתָּאִין אִינְוֹן. וּכְלֹ אֲרַעָא דְמַצְרִים מַלְיָא חַרְשִׁין
 תָוָה. וְכַתִּיב כִּי אֵין בֵּית אָשָׁר אֵין שֵׁם מַתָּ.
 וְאַתְעַבֵּיד דִינָא בְּכָלָא, בְּשַׁעַתָּא דְאַתְכָנָשׁוּ בְּלָהּוּ

בבְּתִיהוֹן, וְלֹא הוּוּ מִתְפִגֵּרִי בְמִדְבָּרָא וּבְחַקְלָא, אֲלֹא
כַּלְחוּ אֲשֶׁתְכָחוּ בְבְתִיהוֹן, (ואור הנר יפה לבריקה מבחוץ) וּעֲבִידָ
לִילִיא דִיבּוֹי בְכָלָא בְהַהִיא שְׁעַתָּא. וְתַנְאָ הוּה בְהִיר לִילִיא
בְיוֹמָא דְתַקְפָּה הַתְמָנוֹן, וְחַמָּא כֹּל עַמָּא דִינּוֹי דְקֻדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא, תְּדָא הוּא דְכִתְבִּיבָּ (תְּהִלִּים קָלְטָ) וְלִילָה בְּיּוֹם יָאִיר
פְּחַשְׁכָה פָּאוֹרָה.

וּבְשְׁעַתָּא דְנַפְקוּ אֲשֶׁתְכָחוּ כַּלְחוֹן מַתִּין בְשָׂוִיקִין לְעִינֵיהוֹן
דְכָלָא, בְעַיִן לְאַקְבָּרָא לְהֹו וְלֹא אֲשֶׁכָּהוּ, וְדֹא
אֲקָשֵׁי לְהֹו מְכָלָא. חַמְוִי לִישְׁרָאֵל נַפְקִין (דף ל"ח ע"ב) לְעִינֵיהוֹן
בְחַד גִּיסָּא, וְחַמְוִי לְמִתִּיהוֹן בְאִידָךְ גִּיסָּא. וּבְכָלָא הוּה
פְּרָסּוּמִי גִּיסָּא, דְלֹא הוּה כְּהָאִי מִיּוֹמָא דְאַתְבָּרִי עַלְמָא.
וְתָא חֹזֵי, כְתִיב לִיל שְׁמוּרִים הוּא לִיִּי לְהֽוֹצִיאָם וְגֹו,
הָוָא הַלִּילָה הַזָּה לִיִּי שְׁמוּרִים לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְגֹו, הָאִי פְּסוֹקָא קְשִׁיא כִּיּוֹן דָאִמְרֵר לִיל, מְהֹו שְׁמוּרִים,
וְלֹא שְׁמוּר, שְׁמוּר מְבָעֵי לִיה. וְכִתְבִּיבָּ הָוָא הַלִּילָה הַזָּה,
לִיל קָאִמְרֵבְקָדְמִיתָא, וּבָתָר לִילָה.

אֲלֹא הָכִי תְּגִינָן, כְתִיב, (דברים טט) כִּי יְהִי נִעֲרָה בְתוּלָה.
גַּעַר כְתִיב, מַאי טֻמָּא. מְשׁוּם דָכְל זָמָן דְלֹא
קְבִילָת דָכְר, אַתְקָרִי גַעַר, מְדִקְבִּילָת דָכְר, אַתְקָרִי
גַעַר. אֹנוֹת הָכָא, לִיל עַד לֹא קְבִילָת דָכְר. וְאֶפְעַל גַבְעָה
דְכִתְבִּיבָּ בִּיה שְׁמוּרִים דָכְר הָוָה זָמָן לְאַתְחָבָרָא עַמָּה

ובשעתה דאתחבר עמה דבר, כתיב, הוא הלילה ה'זה לויי שמורים. שמורים: דבר ונוקבא. ובגינוי פך כתיב הלילה ה'זה.

ובאותר לאשתכחו דבר ונוקבא, לית שבחא אלא לדכורה. והכי שבחו ישראל בתושבחתה יה. לדכורה ולא לנוקבא, הדא הוא דכתיב, (שמות טו) זה אליו ואבוהו. דלית שבחא באתר לדכורה ונוקבא אשתחוו, אלא לדכורה. ועל דא (נ"א ולדא) מחייב ישראל, דכתיב, ישעה יב) זה יי' קיינו לו גילה ונשמחה בישועתו. משום דהכי זמין למעבד להו, דכתיב, (מיבח ו) כי מי צאתך מארץ מצרים ארני נפלאות.

ורוזא דא הבי הויא, בגונא דהבא ליל ולילה, בך זמין קודשא בריך הוא למעבד להו, דכתיב, (ישעה כא) שומר מה מלילה שומר מה מליל. מה להלן שמירה וליל, אוף כאן שמירה וליל. מה להלן שמירה ולילה, אוף כאן שמירה ולילה.

ולילה אתקרי אגב דכורה, הדא הוא דכתיב, (ישעה כא) אתה בקר וגם לילה. בקר: כמה דעת אמר (בראשית ט) וישכם אברהם בבקר. והוא מדותו ממש. וכ כתיב (תהלים ח) יי' בקר תשמע קולי, בקר ממש.

יתבו ר' חייא ור' יוסי, ואוליפ להו רוזא דתורת כהנים,

והו מחדורי בכל יומא ויתבי קמיה. חד יומא נפק רב**י**
שמעון לבר, אולו בהדייה, מטו חד חקלא יתבו.
פתח רב**י** שמעון ואמר, תא חוי, כתיב, (קהלת ז) את הפל
ראיתי ביום הבלתי יש צדיק אובד בצדקו ויש רשות
מאירך ברעתו, שלמה דהות חכמתא יתירה (נ"א יקירה) על
כלא, מי אמר בהאי קרא. אלא, שלמה רמז דחכמתא
קא רמז. דהא צוינן אורחות דקדושים בריך הוא דלאו
הכى, דהא כתיב, (ירמיה ז) ולתת לאיש כדרכו ופפרי
מעלליו. אלא תרי ענייני ניגנו, דקא רמז הכא.

התגין, פד עינוי דקדושים בריך הוא בעאן לאשכחא
בעלמא, ולעינה ביתה, כמה דכתיב (ס"א עניין ה' המה
מושטות בכל הארץ (זכריה ד) וכתיב כי וגו') (דברי הימים ב טז) כי יי'
עינו מושtotות בכל הארץ, ואשכחן חייבין בעלמא,
ההוא צדיקא דאיתכה בדרא, אtrapס בחובייהו. וחיביא
מאירך קודשא בריך הוא רוגזיה עמהון עד דיתובון. וαι
לאו, לא ישתח מהן דיתבע רחמי עלייהון, הדא הוא
דכתיב, יש צדיק אובד בצדקו, משום דההוא זפאה,
אסטלק מעלמא.

בגינוי כה תנין, לעולם אל ידור אדם אלא במקום
שางשי מעשה דרים בתוכו. מאי טעם. משום
דווי להאי דמדוריה בין חייביא, הדא אtrapס בחובייהו,

וְאֵי דַיּוֹרִיה בֵין זָפָאִין, אֲוֹטִיבֵין לֵיה בְגִינְגִיהּוֹן.
 דָהָא רַב חָסְדָא, הַוָה דַיּוֹרִיה בְקָדְמִיתָא בֵינוּ קְפּוֹטְקָאִי,
 וְהָוָה דְחִיקָא לֵיה שְׁעַתָא, וּמְרַעֵין רְדָפֵין אֲבָתָרוֹי.
 גַטְל וּשְׂוִי מַדּוֹרִיה בֵין מַאֲרִי תְּרִיסֵין דְצָפוֹרִי, וּסְלִיקִן,
 וּזְכָה לְכָמָה טְבִין, לְכָמָה עֲוֹתָרָא, לְכָמָה אָוָרִיתָא, וְאָמָר,
 כָל הָאֵי זְכִינָא, עַל דֻעָאָלִית בֵין אִינְוֹן דְקָוְדָשָא בְרִיךְ
 הוּא אֲשָׁגָח לְאַוְטָבָא לְהָנוּ.

דָבָר אַחֲרָה, אֶת הַכָּל רְאִיתִי בִימֵי הַבָּלִי. וּכְיַ שְׁלָמָה,
 דְדָרְגֵין עַל אַיִן דְחַכְמָתָא הָוּ בֵיהָ, עַל כָל בְּנֵי דָרָא
 דְכַתִּיב (מלכימ א ח) וַיַּחֲפֹם מִבְּלַהֲדָם, (וַיַּתְּהַרְלוּתָה בָאָוְרִיָתָא לְמַעַבְדָתָו וְקָשָׁוט) דְכַתִּיב, (דברי הימים א כט) וַיַּשְׁבַ שְׁלָמָה עַל כִּסֵּא יְיָ
 לְמַלְךָ, אָמָר בִימֵי הַבָּלִי. וּכְתִיב, (קהלת א) הַבָּל הַבָּלִים אָמָר
 קָהָלָת.

וְתַגְנָא, ז' שְׁמוֹת נִקְרָא: שְׁלָמָה. יַדְיִידִיָה, אָגּוֹר. בָנָ
 יִקְיָא, אִיתִיאָל, לְמוֹאל. קָהָלָת. קָהָלָת פְנַגְד
 כָלָם. וּכְלָם נִקְרָא (דף ל"ט ע"א) כְעֵין שֶׁל מַעַלָה, קָהָלָת כְנוֹפִיא
 קְדִישָא דְבֵי עֲשָׂרָה, בְגִינָן כֵה קָהָל אֵין פְחוֹת מַעֲשָׂרָה.
 וּקָהָל אֲפִילוֹ מַאֲהָה, וּקָהָלָת כָלָלָא דְכָלָא, כָמָה דָאָת אָמָר
 (דברים לג) קָהָלָת יַעֲקֹב.

וְתַאֲנָא, שְׁמוֹתָיו עַל שְׁמַה הַחֲכָמָה אַתְקָרְנוּ, וּבְגִינָן כֵה גַיְ
 סִפְרִין עַבְד, שִיר הַשִּירִים. קָהָלָת. מַשְׁלִי.

ובכלתו לאשלא מא חכמתא. שיר השירים לקלבל דחסד. קלהות לקלבל דדין. משליל לקלבל דרחמי. בגין לאשלא מא חכמתא, והוא עבד כל מה שעבד בגין לאחזהה חכמתא, ולקלבל דרגא (נ"א ולקלבל דרואה) עלאה, והוא אמר בימי הפלוי **הבל הפלים.**

אלא, רוזא דהבל יקירה הו. והוא הבל דגפיק מפומא, ורוזא דהבל דגפיק מפומא, קלא אתעבד מגיה. ותאנא, אין העולם מתקיים אלא בהבל פיהם של תינוקות של בית רבנו שלא חטאנו. שלא חטאנו ממש. והבל אתעבד ברוחא ומיא, וכל מה דאתעבד בעלמא בהבל אתעבד. ורוזא דהאי הбл של תינוקות אתעבד קלא, ואתפשט בעלמא, ואיבונ גיטורי עלמא, ובגיטורי קרתא, הדא הו דכתיב, (תהלים קכח) אם יי' לא ישמר עיר וגגו.

ו�텤 חזי, הו א הבל, הו קלא. מה בין האי להאי. הבל (הוא קלא) קאים בחילא, למיפק קלא. קלא ממש קאים בקיומה (دلיא) לאפקא (אחריא) מלחה. ווהוא הבל הוה אחסנתיה דאבי קרייה הבל, ומגיה חזא כל מה דחזא. ואף על גב דסיוועין סגיאין מעילא אחרניין הו ליה, ולאשתמודעא מלחה, אמר בימי הפלוי. דמלחה דא מתמן אתה.